

Alpsko mesto leta 2005 bo Sonthofen

Z uvajalno delavnico, ki ji je sledila tiskovna konferenca, je Sonthofen 8. julija uradno začel priprave na projekt „Alpsko mesto leta 2005“. [Več na strani 1](#)

Ekoštafeta 2004 – prvič tudi prek domačih meja

Pravična trgovina in varstvo podnebja se glasita zahtevi ekoštafete, ki bo tri tedne v avgustu potovala po Avstriji, ob širitvi Evropske unije pa prvič tudi prek meja po vseh sosednjih državah. [Več na strani 2](#)

Poletje 2004: Alpska karavana ponovno na poti

Tudi letos poleti bo italijanska okoljevarstvena organizacija Legambiente v sodelovanju z okoljskim ministrstvom organizirala kampanjo „Alpska karavana“. Ta se bo začela hkrati z neko drugo akcijo („Ogenj v Alpah“), ki spodbuja prizadevanja za ohranitev Alp kot življenjskega, naravnega in kulturnega prostora. [Več na strani 3](#)

Alpsko mesto leta 2005 bo Sonthofen

Z uvajalno delavnico, ki ji je sledila tiskovna konferenca, je Sonthofen 8. julija uradno začel priprave na projekt „Alpsko mesto leta 2005“. Mestu Sonthofen bo namreč mednarodna žirija podelila naziv „Alpsko mesto leta 2005“ in ga tako odlikovala zlasti za njegova dosedanja prizadevanja pri uveljavljanju trajnostnega razvoja.

Mesto Sonthofen je na delavnici predstavilo predlog programa in projektne ideje, ki jih namerava izpeljati v letu 2005. Tako bo v sodelovanju z drugimi alpskimi mesti marca organiziralo mednarodno smučarsko tekmovanje, aprila glasbeni festival Euregio, junija mednarodno konferenco o gorskih gozdovih, umetniško razstavo, na kateri bodo sodelovali umetniki iz dosedanjih alpskih mest leta itd. 26. novembra bo Trento, sedanje alpsko mesto leta, na svoji zaključni prireditvi naziv predalo mestu Sonthofen. Udeleženci delavnice so pozdravili zlasti že izvedeno vključitev društev in organizacij v pripravo projekta „Alpsko mesto leta“ v Sonthofnu.

Sicer pa se naziv „Alpsko mesto leta“ podeljuje tistim alpskim mestom, ki v praksi zgledno uresničujejo Alpsko konvencijo kot mednarodno pogodbo. Mednarodna komisija, ki jo sestavljajo predstavniki Delovne skupnosti alpskih mest, Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA) in okoljske organizacije Pro Vita Alpina, vsako leto za ta naziv predlaga enega od alpskih mest.

V Sonthofnu je pozornost žirije zbudila zlasti prepoved avtomobilskega prometa v starem delu mesta, ustanovitev združenega podjetja za mestni in izvenmestni potniški promet, gradnja toplarne za proizvodnjo daljinske toplote na sekance, okolju prijazna ureditev zdraviliškega parka. Žirija pa je nagradila tudi prizadevanja mestnih oblasti, ki izdelale tudi vzorčni model z naslovom „Prihodnost mesta Sonthofen“ (Zukunft Sonthofen), ki ga že izvajajo in s katerim želijo spodbuditi aktivno udeležbo domačega prebivalstva. Socialne skupine lahko svoje interese oblikujejo prek lastnih odborov, npr. parlamenta mladih ali sveta tujcev, in jih nato posredujejo političnim krogom.

Vsa nekdanja alpska mesta (Beljak (Avstrija), Belluno (Italija), Maribor (Slovenija), Bad Reichenhall (Nemčija), Gap (Francija), Herisau (Švica) in Trento (Italija) poglobljeno sodelujejo v okviru Interesne skupnosti Alpsko mesto leta, ki se mu bo kmalu pridružil tudi Sonthofen.

Vir in nadaljnje informacije: <http://www.alpenstaedte.org> (de/fr/it/sl/en),
<http://www.sonthofen.de> (de)

Vsebina

Alpsko mesto leta 2005 bo Sonthofen	1
Ekoštafeta 2004 – prvič tudi prek domačih meja	2
Nasprotja med regijami na švicarskih gorskih območjih se zaostrujejo	2
Simplonski ekomuzej in projekt „Toggenburški svet zvokov“ prejela nagrado za inovativnost	2
Poezija v švicarskih Alpah	2
Poletje 2004: Alpska karavana ponovno na poti	3
Otroci iščejo občine, ki so prijazne do vode	3
Izšel zbornik Mreže zavarovanih omrežij v Alpah	3
Kršitve evropske zakonodaje tudi v Alpah	3
O tem in onem	4
Prireditve	4
Saj ni res, pa je... ..	4

Ekoštafeta 2004 – prvič tudi prek domačih meja

Pravična trgovina in varstvo podnebja se glasita zahtevi ekoštafete, ki bo tri tedne v avgustu potovala po Avstriji, ob širitvi Evropske unije pa prvič tudi prek meja po vseh sosednjih državah.

Z geslom, ki se glasi „Pravičnost brez meja“, bodo udeleženci potovali z okolju prijaznimi prometnimi sredstvi, kot so kolesa, rolerji, čolni na vesla pa tudi s tekom, in tako simbolično podprli ekološki in socialni trajnostni razvoj. Sodelujoče skupine iz sosednjih občin bodo vsakokrat slavnostno sprejeli v naslednji občini, predana pa bo tudi štafeta, ki jo bo vseh dvajset dni na poti, dolgi več kot 3000 kilometrov, predstavljal nahrbtnik s proizvodi pravične trgovine.

Ekoštafeto bosta že četrtič zapored organizirala društvo Zveza za podnebje (Klimabündnis), ki si v globalnem partnerstvu med več kot 1500 mesti v 14 državah in ljudstvi z območij tropskih deževnih gozdov ob Amazonki prizadeva za varstvo svetovnega podnebja, ter pobuda FAIRTRADE Initiative, ki se bori za pravično svetovno trgovino.

Ekoštafeta, ki se bo začela 1. avgusta na tromeji med Lihtenštajnom, Švico in avstrijskim Vorarlbergom, bo potovala skozi več kot 100 občin in svojo pot končala 20. avgusta na tromeji med Italijo, Slovenijo in avstrijsko Koroško. Vmesne postaje bodo v občinah in podjetjih, ki so partnerji Zveze za podnebje ali pa trgujejo s proizvodi FAIRTRADE.

Vira in nadaljnje informacije: <http://www.oekostaffel.at> (de), <http://www.fairtrade.at> (de)

Ekoštafeta 2003 se je začela pred Velikim Klekom (Grossglockner) v Avstriji

Copyright: <http://www.oekostaffel.at/index1.htm>

Nasprotja med regijami na švicarskih gorskih območjih se zaostrujejo

Švicarske gorske regije in podeželje se morajo še naprej boriti s problemom vedno manjšega števila prebivalcev in brezposelnostjo, medtem ko je večje regije in središča ta že leta trajajoči negativni trend prizadel le v manjši meri, se glasi poglobitveno spoznanje poročila z naslovom „Švicarska gorska območja v letu 2004. Dejstva in številčni podatki“ (Das Schweizer Berggebiet 2004 – Fakten und Zahlen) Švicarske delovne skupnosti za gorska območja (SAB). Poročilo vsebuje aktualne statistične podatke in predstavlja razvojna gibanja in scenarije za omenjena območja.

Na podlagi teh ugotovitev je zlasti v osrednjem alpskem prostoru (Zgornji Valais, Berner Oberland, Uri, Graubünden), dolinah Jure in osrednjem delu območja Napfgebiet prepoznati negativne strukturne spremembe, medtem ko je v regijah v zahodnem in osrednjem delu severnega roba Alp ter južno v kantonu Ticino zaznati rahlo rast tako gospodarstva kot števila prebivalstva.

Vzrokov za to je več, saj imajo na razvoj gorskih območij odločilen vpliv geografska lega, strukturne spremembe ter politični in gospodarski okvirni pogoji. SAB zato od t.i. Nove regionalne politike (NRP) v prihodnje pričakuje namensko subvencioniranje gorskih regij.

Poročilo in vir: sporočilo SAB za medije, št. 997, 5. 7. 2004: <http://www.sab.ch> (de/fr)

Simplonski ekomuzej in projekt „Toggenburški svet zvokov“ prejela nagrado za inovativnost

Švicarska delovna skupnost za gorska območja (SAB) je letos za inovativne projekte v Švici podelila štiri priznanja. Prvo nagrado si delita Ekomuzej Simplon in projekt „Toggenburški svet zvokov“. Regija Gantersch je prejela nagrado za osnutek lesenih varovalnih ograj, umetnik Yannick Andrea pa za svojo predstavitev kmetov iz Filisurja na diapozitivih.

Simplonski ekomuzej poskuša ohraniti številne sledi, ki so jih ljudje pustili na prelazu Simplon od srednjega veka dalje – to so mulatjere, stavbe, specifična kulturna krajina itd.. Projekt „Toggenburški svet zvokov“ pa obsega gradnjo glasbenega centra za prireditve, učne delavnice ter glasbene tečaje, tu sta še „pot zvokov“, na kateri se lahko obiskovalci podajo v svet zvokov, in mednarodni glasbeni festival. Na ta način naj bi ustvarili tudi nova delovna mesta in k obisku regije pritegnili še več turistov.

Vir in nadaljnje informacije: <http://www.sab.ch> (de/fr/it), <http://www.simplon.ch/kultur.htm> (de)

Poezija v švicarskih Alpah

Še vse do konca oktobra bodo v Vaudskih Alpah v Švici v okviru prireditve "Krajina v poeziji" potekali številni projekti, katerih namen je poglobiti ozaveščenost ljudi za pomen krajine. Osrednja misel pri tem je odnos človeka do gora. V sliki in besedi je prikazano, kako krajina in človek vplivata eden na drugega. Ob tej priložnosti bodo spregovorili fotografi, pisatelji, znanstveniki in študentje ter seveda občinstvo. Predstavili bodo svoje vtise, razmišljanja in rezultate znanstvenih raziskav z vidika okolja, našega odnosa do narave in rabe krajine ter o njih razpravljali. Namen projekta je prispevati k uveljavljanju in izvajanju trajnostnega turizma na podlagi konkretnih primerov.

Vir in več informacij na spletnem naslovu: <http://www.paysages-en-poesie.ch> (de/fr/en)

Poletje 2004: Alpska karavana ponovno na poti

Tudi letos poleti bo italijanska okoljevarstvena organizacija Legambiente v sodelovanju z okoljskim ministrstvom organizirala kampanjo „Alpska karavana“. Ta se bo začela hkrati z neko drugo akcijo („Ogenj v Alpah“), ki spodbuja prizadevanja za ohranitev Alp kot življenjskega, naravnega in kulturnega prostora.

Poglaviti akterji Alpske karavane so občine v italijanskih Alpah, saj bodo vključene v obsežen koledar prireditev, ki bodo trajale od avgusta do septembra. Cilji posameznih občin se bodo ocenjevali z vidika varovanja naravnih krajin in kulturne dediščine. Posebna pozornost bo posvečena nadzoru kakovosti zraka v alpskih turističnih središčih v poletnih mesecih, saj potniški promet prav v tem letnem času občutno obremenjuje naravno okolje.

Sicer pa bodo v okviru Alpske karavane v Legambiente tudi letos podprli številne mednarodne akcije in delovne skupine v alpskih občinah. Tako bo ena od pobud tudi enotedenska trekking tura v Narodnem parku Stelvio/Stilfser Joch od 8. do 13. avgusta, ki bo udeležence popeljala skozi Lombardijo, Trentino in Južno Tirolsko. Na območju parka bodo prihodnjo zimo organizirali svetovno prvenstvo v alpskem smučanju, kar je očitna kršitev na mednarodni ravni določenih meril za varovanje zavarovanih območij.

Viri in nadaljnje informacije: <http://www.legambiente.com> (it), <http://www.feuerindenalpen.org> (de/fr/it/en)

Otroci iščejo občine, ki so prijazne do vode

WWF je v okviru svojega projekta „Otroci za Alpe/Kids for the Alps“ pozval učenke in učence s celotnega območja Alp, da od septembra dalje sodelujejo v akciji „Osvobodi tvojo reko“. Otroci, stari od 10 do 14 let, bodo izpolnili vprašalnik, ki so ga zasnovali v WWF, in ocenili, kako prijazno je ravnanje domače občine do vodotokov oz. vode. Občinam, ki bodo test uspešno „prestale“, bodo podelili uradno diplomu z nazivom „vodam prijazna občina“.

S pomočjo učnega gradiva bodo lahko učitelji v razredu še poglobili znanje o tekočih vodah in dejavnikih, ki vplivajo na kakovost voda. Na internetu je za otroke na voljo vrsta navodil za izvedbo konkretnih akcij. „Akcijski priručnik o vodi“ je zbirka nasvetov, kako občino in upravne organe prepričati, da bi začeli izvajati projekte na temo varstva voda.

Viri: <http://www.kids-for-the-alps.net> (de/fr/it/sl), <http://www.wwf.it/educazione> (it)

Izšel zbornik Mreže zavarovanih omrežij v Alpah

Po konferenci in generalni skupščini alpskih zavarovanih območij je sedaj izšel še zbornik prispevkov v štirih alpskih jezikih (francoskem, italijanskem, nemškem in slovenskem). Osrednja tema konference, ki je bila v nemškem Berchtesgadnu že junija 2003, je bila vloga zavarovanih območij v Alpah kot stičišča ekologije in komunikacije.

Novost na konferenci je bila udeležba številnih predstavnikov Karpatov in direktorja Narodnega parka Pireneji. Michael Vogel, predsednik Mreže zavarovanih omrežij v Alpah, vidi morebitno sodelovanje z drugimi evropskimi gorstvi kot priložnost in istočasno kot obveznost. V svojih sklepnih mislih je tako ugotovil, da sega vpliv zavarovanih območij daleč prek njihovih administrativnih meja in da je Mreža zavarovanih območij v Alpah priznan instrument za uresničevanje Alpske konvencije.

Več informacij: Mreža zavarovanih območij v Alpah, Narodni park Berchtesgaden (izd.): Die Akten des Alpen Netzwerks 2004/5, IV. mednarodna konferenca in generalna skupščina alpskih zavarovanih območij. ISSN 1629-3223. 278 strani. Spletni naslov: <http://www.alparc.org> (de/fr/it/sl)

Kršitve evropske zakonodaje tudi v Alpah

Evropska komisija je nedavno objavila seznam dejanskih in domnevnih kršitev evropske zakonodaje s strani držav članic. Tretjina od več kot sto primerov, navedenih v primeru Italije, se nanaša na okoljsko področje. V alpskih pokrajinah Sondrio in Bolzano/Bozen gre zlasti za kršitve naravovarstvenih direktiv – lep primer za to je gradnja smučišč na območju Narodnega parka Stelvio/Stilfser Joch.

Italijanski odbor Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA) je v zvezi s tem izrazil svoje kritično stališče do Italije, ki ne spoštuje evropskega prava. Še posebej usodne so kršitve v Alpah, ki so v Alpski konvenciji opredeljene kot občutljivo območje. Čeprav je Italija Alpsko konvencijo ratificirala že leta 1999, pa pogodbe v veliki meri ne upošteva.

Viri in nadaljnje informacije na spletnem naslovu:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/droit_com/decisions/dec_04_07_07.htm (fr),

http://www.cipra.org/i/nazionale_cipras/italien/italien.htm (it) 12.07.2004

O tem in onem

ReSource Award – iščejo se projekti trajnostnega upravljanja z vodami

Pozavarovalna družba Swiss Re bo tudi letos nagradila inovativne projekte na področju upravljanja z vodami. Pomembni so tisti projekti, ki krepijo zavest o ekološkem, socialnem in ekonomskem pomenu vode in uspešno vključujejo lokalne/regionalne akterje. Poleg tega naj bi izdelane zasnove uporabljali tudi zunaj območja izvajanja projekta. Projekte iz katerekoli države je mogoče predložiti še do konca avgusta.

Več informacij: <http://www.swissre.com/resource> (en)

Nova spletna stran organizacije Mountain Partnership

Organizacija Mountain Partnership je od začetka julija prisotna tudi na svetovnem spletu. Na domačem spletnem naslovu <http://www.mountainpartnership.org> boste našli informacije o gorah v angleškem, francoskem in španskem jeziku, objavljen je npr. novi informativni bilten Peak to Peak in številne druge zanimivosti ob mednarodnem letu gora. Mountain Partnership je združenje, ki med seboj povezuje različne države, organizacije ZN, NVO itd., katerih cilj je varovanje gorstev na svetovni ravni in izboljšanje življenjskih pogojev prebivalcev v gorskem svetu.

11. alpski kulturni dnevi v Thusisu

Od 31. avgusta do 5. septembra bodo v švicarskem Thusisu priredili 11. alpske kulturne dneve, za katere so letos izbrali geslo „Visoko in globoko, gori in doli“. Dejavnosti bodo zelo različne – od okroglih miz, filmov, glasbenih prispevkov, predavanj, pa vse do bralnih ur in predstavitev knjig. V prispevku „Suwarow: marš!“ bodo avtorji poskušali z zvoki predstaviti prečkanje Alp in glasbeno povezati Ural in Alpe.

Podroben program je objavljen na spletnem naslovu <http://www.kinothusis.ch/aktt.html> (de).

CIPRA v sliki in besedi

Ob 50. obletnici je Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA) leta 2002 pripravila film o Alpah in svojem delovanju. Film z naslovom „Tisoč dolin – izziv. CIPRA v prizadevanjih za trajnostni razvoj na območju Alp“ je na voljo v formatu DVD v francoščini, italijanščini, nemščini, slovenščini in angleščini, traja 19 minut. DVD lahko naročite proti plačilu stroškov v višini 5 CHF oz. 3 EUR na domači spletni strani CIPRE <http://www.cipra.org>.

Prireditve – več na www.alpMedia.net

Demonstracija za ohranitev Montblanca: **La Tenda Gialla va sul Monte Bianco**. Punta Helbronner Montblanc, Italija, 18.-25. 7. 2004. Organizira: Mountain Wilderness Italija. Več informacij na spletnem naslovu: http://www.mountwild.it/news/240718_bianco.htm (it)

Otvoritev parka **NaturLesePark**. Naravni park Grebenzen, Neumarkt (Avstrija), 31. 7. 2004. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.naturpark-grebenzen.at/fset.html> (de)

Ötztalski filmski dnevi, koncerti, poročila o doživetjih, simpozij, tema učne delavnice: **Gorski vizionar Franz Senn ali zibelka alpinizma**. Längenfeld im Ötztal (Avstrija), 12.-21. 8. 2004. Organizira: Turistično društvo Längenfeld.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.laengenfeld.com> (de)

Strokovna ekskurzija: **Krčenje ledenikov, varstvo mokrišč in proizvodnja električne energije**. Grimsel (Švica), 14.-15. 8. 2004. Organizira: WWF Švica.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.wwf.ch/bildungszentrum> (de)

30. International Geographical Congress (tri konference): **Diversity in Mountain Systems**; Glasgow (Velika Britanija), 15.-20. 8. 2004. Organizira: International Geographical Union. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.meetingmakers.co.uk/igc-uk2004/index.html> (en/fr)

Izobraževanje učiteljev: **EKOLOG - poletna akademija, Codename Future – naučiti se živeti trajnostno**. Hafnersee (Avstrija), 30. 8.-2. 9. 2004. Organizirata: FORUM Umweltbildung, Koroški pedagoški inštitut. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.umweltbildung.at/cgi-bin/af.pl?t=1&n=8&c=15000&a=1> (de)

Letna konferenca: **Fundacija SAVE** (Sklad za ohranitev kmetijske vrstne pestrosti v Evropi). Bled (Slovenija), 2.-4. 9. 2004.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.save-foundation.net> (de/fr/en)

Saj ni res, pa je...

... da je v enem samem dnevu mogoče pripešati iz Evrope v Afriko, in sicer iz švicarskega Zermatta! Pot poteka pretežno v vertikalah, saj se moramo povzpeti na vrh Matterhorna, kjer stopimo na tla, ki so včasih „pripadala“ Afriki, saj je pred približno 45 milijoni let v gubanju kamninskih plasti v Alpah prišlo do nariva afriške in evropske plošče. Iz tega obdobja izvira torej „multikulturni značaj“ najznamenitejše gore v Alpah, kar dokazuje karta Matterhorna v Geološkem atlasu Švice, ki je izšel pred kratkim.

Vir in nadaljnje informacije: Švicarski zvezni urad za vodo in geologijo, 8. 7. 2004:

<http://www.bwg.admin.ch/aktuell/prese/2004/d/matterh.htm> (de/fr/it/en)